

AMERIŠKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIEU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V

ŠTEV. (No.) 139.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK 4. SEPTEMBRA — THURSDAY, SEPTEMBER, 4, 1924.

LETNIK XXXIII.

Prvi slov. kat. shod v Sheboygan, Wis.

(Izvirno).
(Dalje.)

Govor Mr. Jos. Zalarja. Častiti g. stoloravnatelj gg. duhovniki, sokolegi glavni uradniki, sobratje in sestre, rojaki in rojakinje.

V prvi vrsti se prav lepo zahvaljujem pripravljalnemu odboru na povabilu k današnji slavnosti. Na željo tega odbora, ki mi je odločil "temo" mojega govora, spregovoriti hočem par besedi o "Katoličanstvu in katoliških društvih."

Človeku je prirojeno živeti v družini. Ne le, da se ljudje pridružujejo k skupnemu stanovanju, ter si zidajo vasi in mesta, marveč človek je rad v družini tudi v socialnem pomenu besede. Že od nek daj so se ljudje zbirali v posamezna društva, ki so imela vsako samo zase neki poseben pomen. To pa bodisi v političnem oziru ali pa na cerkvenem polju delovanja.

Mi se danes ne bomo ozirali na politične organizacije kot take, marveč pečati se bomo le s Cerkvami ali takimi društvi, ki delujejo združeno s sv. Cerkvijo. In tudi to vprašanje bomo omejili samo na splošno razmotrivanje.

Društva so bila v sv. Cerkvi že od prvega njenega obstanka. Taka društva so bila ona moč, ki so omogočala prvim kristjanom paganskega Rima, vstrajati in se razmnoževati v kljub neizprosni preganjanju. Vsako društvo je imelo svojo nalogo. Eno je skrbelo za uboge; drugo za bolne. Zopet drugi zbrani v eno celoto, so imeli nalogo opazovati pagane, in paziti, da niso bili kristjani nepričakovano zasadeni itd.

Ko je sv. Cerkev dobila prostost koncem tretjega stoletja, so se društva še nadalje razvijala. Da lahko rečemo, da je bila cela Cerkev razdeljena v različna društva in tako imenovane bratovščine. Take družbe in bratovščine so bile sestavljene ali iz samih laikov ali pa samo iz oseb duhovnega polja. Nas bodo najbolj zanimala društva laikov.

Že od začetka so bila taka društva podrejena sv. stolici, ali pa škofovski oblasti. Sprejemalo se je samo katoličane. Taka društva so imela pravico sklepati svoje postave s pogojem, da jih potrdi cerkvena oblast. To pa vse le zaradi tega, da se ne bi s časom vrnil med ude protikatoliški duh, ki bi speljal društvo v protikatoliško stran. Vzgled zato imamo enkrat vzorno katoliško društvo na "Francoskem imenoma "Le Sillon," katero je Papež Pij X. leta 1910. prepovedal in izobčil. Zaril se je med ude tega društva Cerkev sovražna duh, svojih pravil niso več dali potrditi cerkveni vladi, sploh ver jim ni bila nič mar več.

V začetku 19-tega stoletja, za časa slavnega Leona 13. začelo se je splošno gibanje med katoliškim delavstvom. Potreba je bila velika, posebno katoliško delavstvo voditi po pravi poti do blagostanja in sreče. Vse cerkvi sovražne

(Dalje na 4. strani.)

RAZNE VESTI.

— Herrin, Ill. — Državni pravdnik Mr. Duty zahteva, da ostanejo vojaške čete še nadalje v Herrinu, ker je mnenja, da ko se odstranijo čete se bodo sovražnosti ponovile. Poročajo, da je bilo v pondeljek pozno popoldne v Herrinu 30 avtomobilov v katerih se je nahajala municija in puške. Gen. Black, ki poveljuje četam, pa pravi, da ni več potreba v Herrinu vojaške straže. Mr. Duty je prepričan, da gen. Black simpatizira s Klani.

— Buffalo, N. Y. — Od tukaj poročajo tudi o grozodejstvih Klanov. V Kensington okraju sta bili dve osebi ustreljeni dve pa težko ranjeni. Eden od teh je bil usmrten, ker je izdal policiji neko skrivnost organizacije.

— St. Thomas, Virgin Island. — Od tukaj poročajo, da so prebili 28. avgusta stražen dan na otoku. Stražanska nevihta je poleg velike materialne škode vzela tudi 80 osebam življenje. Dalje na otoku Montserrat, poročajo, da je vsled nevihte 40 oseb našlo smrt. Tortola, največji otok Britanije je opustošen. 28 oseb je mrtvih več sto ranjenih in skoro vse hiše porušene. Na otoku Nevis, 4 osebe mrtve in tristo hiš porušeni. — Ubogi ljudje.

— Buffalo. — Ko se je nahajal E. Mack, demokratični narodni odbornik proč od svojega doma, mu je ta čas neki vzmočnik pobral iz stanovanja zlatnine v vrednosti \$75.000.

— Indianapolis, Ind. — Nekdo je vrgel paradizno jabolko proti avtomobilu v katerem se je vozil neki 33 let stari Tulli Handlon. Jabolko je prebilo stransko šipo pri avtomobilu in je mali košček šipe se zapil v vrat Handlona ter mu prerazal žilo, kar je bilo za posledico, da je re-vež izkrevljal.

— Cleveland, O. — 1000 čevljev visoko v zraku je stal Homer Miller na strani letala, ko je hotel med poletom ob navzočnosti 15.000 gledalcev prestopiti na drugo mimo le-teče letalo, katero ga pa zadene v nogo tako močno, da se je sesedel in krepko držal ob strani letala, dokler ni pristalo letalo na zemlji, kjer je dobil takoj zdravniško pomoč.

— Tokio. — Ko je stopil gen. Fukuda bivši orožniški poveljnik iz avtomobila, da bi imel govor tam zbranim rezervistom, je naenkrat počil strel, kateri je bil namenjen generalu, a ni zadel. Usmrtili ga je hotel tamošnjim krogom znani socialist Wada, katerega so rezervisti takoj prijeli in izročili policiji.

— Coshocton, O. — Tri ženske in dva otroka so bili na mestu mrtvi, dve ženski pa težko ranjeni, ko so zadel z avtom s katerim so se vozili y osebni vlak pennsylvanske železnice blizu Newcomerstown.

— Berlin. — V Moskvi kjer leži maziljeno truplo Lenina, je bil najden peklenski stroj, ki bi bil eksplodiral v noči, kar je pa straža še pravočasno preprečila. Leninovo truplo obiskuje na tisoče ljudi vsaki dan.

WILLIAM HEALY JE BIL NAJDEN MRTEV V HOTELU.

Zdravniki so mnenja, da je vzrok smrti zastrupljenje.

Chicago, 3. sept. — William J. Healy, predsednik zdravstvenega oddelka v Chicagu, je bil najden mrtev v svoji sobi v Brevoort hotelu. Njegovo truplo je bilo najdeno par ur po temu ko je nastopila smrt po hotelskemu strežniku, ki je trkal na vrata, ker se pa ni nihče oglasil se mu je zdelo sumljivo, naka-je odprl vrata s silo in našel Healeya mrtvega na tleh.

Dr. McClenathan iz hotela La Salle, ga je že prejšnji večer obiskal, ko je pa bil obveščen o njegovi smrti, je izjavil, da je bolehal Healey na zastrupljenju in najbrže, ko je zjutraj vstal, je vsled slabosti se onesvestil in je vsled padea najbrže nastopila smrt.

VESTI IZ CHICAGE.

Avtomobilske nesreče so pomaknile kazalo mrtvih v Cook okraju od januarja na 426.

Labor day, je zahteval 6 žrtev vsled neprevidnosti voznikov avtomobilov. Na križišču 119 ceste in Vincennes road, je pridravl avto ravno v momentu ko je brzovlak v smeri proti Omaha vozil. Pred križiščem bi bil mogel avto previdno voziti in se prepričati, da li ni v bližini vlaka, ker pa to niso storili, je posledica, štirje mrtvi in dva pa težko ranjena, za katere ni upanja, da bi okrevala. — Nicolina Giunta, stara 8 let, je šla na Racine ave. in 56 cesti čez cesto, ko pridrvi avto in jo podere na tla. Eno uro po dogodku je izdihnila. — Neka nepoznana ženska je bila na cesti 5137 Fullerton ave. najdena mrtva, povožena od avtomobila. Brezvestni šofer je je popihal, mesto da bi ji dal prvo pomoč in mogoče otel življenje.

— Bomba je bila položena zgodaj zjutraj v torek 2. t. m. na 2046, Ogden ave. kjer se nahaja kavarna, katere lastnik je črnc Stradford. Bomba se je razpočila in porušila večji del hiše, ob življenje pa k sreči ni nikdo prišel.

— Na 99 cesti in Michigan ave. je našla neka ženska mali zavitek v grmovju; katerega odvije in najde v njemu truplo okrog 4 dni starega otroka ženskega spola. Obvestili so takoj policijo.

— Dva policaja sta nekam sumljivo obračala nos, ko sta šla mimo neke hiše na N. Wells cesti. Dišalo je po žganju. Šla sta kamor ju je peljal nos in tako pripežala do drugega nadstropja hiše št. 1138. Duh je bil vedno prijetnejši, tako splezata skozi okno, kjer najdeta poleg kotla iz katerega je kapljala pijača spečega žganjekuharja Stanley Braska. Nato sta pa postala radovedna od kje ima napeljan plin, tako najdeta cev napeljana iz spodnjega nadstropja, kjer je drugi "munšajnar" smrčal. Policaja sta preskrbela, da se njuno spanje nadaljuje na policiji.

Iz Jugoslavije.

DELAVNI NAČRT NOVE VLADE. — ŽRTVE STRELE. — ANGLEŠKO VOJNO BRODOVJE V DALMATINSKIH VODAH. — DRUGE VESTI.

Delavni načrt nove vlade.

Nova vlada je t. k. nastopila, sklicala narodno skupščino na izredno zasedanje ter ji predložila svoj delavni načrt, to se pravi: kaj smatra za svojo nalogo, ki naj jo v bližnji bodočnosti izvede. Kratka vsebina te vladne izjave, ki jo je poslancem v imenu vlade prebral min. preds. Davidović, je sledeča: Vlada trdo stoji na večini skupščine. Kadar bo videla, da večine ni, bo takoj odstopila. Najvažnejša naloga nove vlade bo, da bo delala pot sporazumu vseh treh narodov v državi, ker je globoko uverjena, da se mora skupni dom urediti samo na podlagi dogovora vseh treh narodov.

V zunanji politiki hoče delati v prijateljstvu s Francijo, Angleško in Ameriko. Posebno se bo potrudila ohraniti in poglobiti prijateljstvo s sosednjimi državami in utrditi geslo: Balkan balkanskim narodom. Hoče odstraniti vse, kar nas danes loči od Rusije. V notranji politiki bo vlada napela vse sile, da se v državno upravo uvede red, pravilnost in nestranskarstvo ter da se zagotovi točno izvrševanje državnih zakonov. Posebno bo za vsako ceno in z vsemi sredstvi pobijala korupcijo in bo v tem oziru predložila poseben zakon.

Žrtve strele.

Ob priliki hude nevihte se je zatekel posestnikov sin Martin Kastelic iz Stopič pri Novem mestu pod visoko, košato smreko. Komaj je prišel fant pod smreko, je udarila strela vanj in fant je obležal na mestu mrtve. — V Hrastovici pri St. Rupartu na Dolenjskem je udarila strela v hišo Gregorja Brinška. Ker je bila po navedbi domačih takozvana "vodena strela," se hiša ni vnela, pač pa zadela gospodinjo, ki je mrtva obležala.

Angleško vojno brodovje v dalmatinskih vodh.

Zadnje dni minolega meseca je priplulo v dalmatinske vode angleško sredozemsko brodovje, obsegajoče vsega 23 vojnihih ladij, 1 jahta, na kateri se vozi admiralova družina in dva tovorna parnika. Brodovju poveljuje admiral Sir Osmond de Brock. Povsod so bili najpristraneje sprejeti.

Mlada tatinska družba.

V Zagrebu so prišli na sled tatinski družbi, ki jo je vodil petnajst-leten paglavac. Družba je izvršila nešteto tatvin in vlomov ne samo v Zagrebu, marveč tudi v bližnji okolici. Policija ima sedaj večino zlikovcev v rokah.

S ciganom.

S ciganom Viktorjem Reichterjem je pobegnila 18 letna Rozalija Hvastja z Ježice. Mladi ciganski godec ji je obetal tako sijajno bodočnost in ji tako premeteno lagal, da je dekle nasledlo in šlo z njim.

Cerkveni rop.

V Vidmu so roparji vlomili

v tamošnjo župno cerkev ter odnesli monštranco, dva kelih in dva ciborija v vrednosti 25.000 dinarjev.

Bosansko sadje.

Vesti o izgledih letine češpelj v Bosni so nepovoljne, ker plodovi precej močno odpadajo. Predvidno se za žganjekuhar letos ne bo nič porabilo. Sodi se, da bo letošnji pelj znašal največ 400 vago-bosanski pridelek suhih češnov. — Jabolka in hruška obetajo mnogo bolj, posebno se pa pričakuje obilen pridelek orehov.

Slinovka v mestni mariborski klavnici.

Ker obstoja nevarnost razširjenja slinovke in parkljevke v mariborskem okraju, so živilski sejmi za mesto Maribor do preklica prepovedani.

Korupcija.

V železniškem ministrstvu je že par let nastavljen kot uradnik z visoko plačo Savkovič, ki ni nikdar prišel v službo, pač pa je pisal članke v list "Balkan," kateri vedno na najgrši način napada in blati Slovence in Hrvate. Minister Sušnik ga je prvi dan postavil na hladno.

Radio na ljubljanskem velesejmu.

Iznajdba radio-telefonije je našla tudi na letošnjem velesejmu svoje mesto. V večernih urah so slišali najboljše koncerte evropskih velemejst brezžičnim potom.

Izboljšan promet.

Preden je nastopila nova vlada, so vozili tovorni vlaki žito in moko iz Vojvodine v Ljubljano po cel mesec. Od kar so pa nakupili ljubljanski veliki trgovci žito in moko po najvišji ceni, so jo tovorni vlaki pripeljali že v dveh dneh, tako, da so gospodje takoj lahko prodajali drago plačano moko.

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljke so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega dodatka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile večeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din	\$ 6.90
1.000 — Din	\$ 13.45
2.500 — Din	\$ 33.50
5.000 — Din	\$ 66.50
10.000 — Din	\$ 132.00
100 — Lir	\$ 5.15
200 — Lir	\$ 9.95
500 — Lir	\$ 24.00
1.000 — Lir	\$ 46.75

Pri pošiljstvih nad 10.000 Din. i nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljke na kažejo po cenah onega dne, ko m. sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljke naslovite na—SLOVENSKO BANKO ZAKRAJŠEK & CEŠAREK 70—9th AVE., NEW YORK, CITY.

EDINOST

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

PUBLISHED BY: Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill. Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	.....\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	.....\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	.....\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	.....\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	.....\$4.00
"	For United States per half year	.....\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	.....\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	.....\$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879"

Za kaj naj živimo?

(Piše: Slovenski farmar.)

Človek naj bi živel v kak namen? In kakšen namen? Da bi pokrival telo zvitega Zida s krščanskim plaščem, pod katerega je vstopil njegov oče, kakor to dela Peter Zgaga in njegovi privrženci? Da bi blatil vero in teptal ono kar ima kristjan za sveto? Vsak človek pa mora imeti tudi smoter življenja. Tudi o delu mora imeti dobre in popolne pojme. Človek mora preje prirediti z delom kot se popolnoma razvije ako se hoče trdnega in zdravega ohraniti v svojem življenju. To opažamo pri naših brezvercih — "ferdirbanih študentih." Ako nismo naučili mladega konja voziti, starega ne bomo mogli. Bog sili in je ustvaril vsakega človeka, da dela: kdor ne dela, ta naj ne je. Bog je ustvaril vse bogastvo za človeka, toda z delom si ga mora pridobiti. Ako moramo jesti, moramo tudi delati in si tako preskrbeti jedila, kajti Bog nikogar naravnost ne hrani. Bog nas je storil vse popolne napram njegovemu stvarjenju na zemlji; vsi hodimo po nji, nad nami se razprostira eno in isto nebo, isti pojavi na nebu, ista ozvezdja kot solnce, luna in vse drugo.

Vse to nazivljamo za zunanji svet; človek pa ima tudi notranji svet, ki je veliko bolj važen, večji in lepši od zunanjega. In ta svet je naša dobra misel ali fantazija?

Notranji svet si sami vsvarjamo in posebno oni — "materialisti — evolucijonisti," ali bolje brezdušneži. Ali ni čudno ko človek hodi, opravlja vsakdanja dela, govori, poje in joka — pa pravijo, da nima duše? Vse rastline prštevamo k živem stvarjem in edino človek, ki je zmožen več storiti kot vse druge organske stvari, pa, da naj bi bil mrtvilo? Takšni notranji svetovi so dvomljive vrste in nikdo bi jih ne pogrešal, če bi tudi ne eksistirali, kajti ti so polni najčudovitejših in komičnih predstav. Človek se mora prilagoditi zunanjemu svetu in notranji svet mora samo primerjati s zunanjem, ki sta si popolnoma različna in v nikoli tesni zvezi.

Že zunanji svet je za nas zadosti skrit in zapleten, kako še-le notranji. Ali zamore notranji svet biti kdaj tako resničen kot je oni, ki ga vidimo? Edino v premaganju sta si enaka. Človeško misel, posebno ono, katere je slaba, jo je tako težko premagati kot skalo na svetu ali hrib. Fantazija postane ud v človeku in če bi hotel ta ud podreti, bi moral podreti celo telo. Zato pa opažamo pri vsih protiverskih fanatikih, to je, pri Petru Zgagi in njegovimi so-mišljeniki: "Due bestie sott una pella." Dve bestije, pod enim plaščem ali ogrinjalom. Njih notranji svet je preslab, da bi podrl zunanje.

Odkod pa prihaja v človeka ta slaba misel? Kaj rodi v človeku misel brezboštva in nevere? Najbrže, da je glavni vir neveda, ki najbolj vpliva na človeško življenje, od ene in od druge strani pa "evolucijonalni materializem?" Toda od kod izvira materializem? V kakem duševnem stanju se je ta misel porodila? Se je-li porodila pri premišljevanju o vesoljstvu ali naravnem učenju? Narave še ni nikdo videl kot kako bitje, to ve vsak izmed nas in tega ne more noben materialist zanikati. Nikdo ne more z besedo, narava več in bolj jasno dokazati kot zamorem jaz z besedo Bog. In nihče mi ne more v naravi več pokazati kot zamorem jaz o Bogu. Toraj je eno kot drugo — eno in isto.

Ali je kje kak vladar, kak socialist, kak svobodaš in

kak brezverec na svetu, ki bi zamogel svoje podložnike dobro vladati brez demokracije? Ali ste že slišali, da je kdaj kak vojskovodja bitko dobil tam, kjer ni nič bilo? (Prih. konec.)

SLOVENSKI DAN V LEMONTU, ILL.

Ne vem, če se ameriški Slovenci zavedajo, kakó veliko delo se pričinja za njih bodočnost v malem mestecu Lemontu, ki se nahaja nekako 25 milj od Chicago in kakih 15 milj od Jolietu.

Tam na lepi prostorni farmi, ki je poraščena na vrhu s hrastovi se nahaja sedaj še mala hišica doli ob gladki cesti, po kateri neprestano drčijo avtomobili med Chicago in Jolietom. Imenuje se ta kraj menda Oakdale, ker je poraščen na vrhu po hribu s hrastjem. Tu gori bo če bo šlo po sreči čez par let zrastle velik moderni učni zavod kolegij sv. Frančiška. Tu bo gnezdo, kjer se bo gojilo in vzgojevalo bodočo slovensko hrvatsko in slovaško duhovščino. Že s tem stavkom je povedano vse in kdor razume, ter hoče biti zraven tudi pravičen in pošten, ta bo ako je le katoličan zaklical na ves glas v svojem srečju: Tega je nam že davno treba bilo!

Da, začetniki tega velikega dela za ameriške Slovence zaslužijo vse priznanje za to svoje veliko delo. Težave so in ne male, začeti tako veliko delo, kakor so ga začeli naši č. gg. oo. Frančiškani v Ameriki in to je postaviti v Lemontu narodni kolegij sv. Frančiška.

Na delavski praznik — Labor Day — ki smo ga slavili zadnji ponedeljek se je postavilo in blagoslovilo vogeljni kamen mali cerkvi Marije Pomagaj, ki jo gradijo oo. Frančiškani na svoji farmi. Ta pomenljiva slavnost, ki postavlja življenju ameriških Slovencev mejnik nove dobe, ni bila preveč razglašena med Slovenci po Ameriki. Vendar kljub temu so prihiteli številni rojaki od blizu in daleč. Celó iz daljnega Clevelanda in Minnesote so prišli, iz bližnjih naselbin pa v velikem številu. Bil je častno zastopan Joliet, So. Chicago in Chicago. Precej lepo zanimanje vlada za ta plemeniti namen med nami Slovenci. Toda še veliko večje pa med brati katoliškimi Slovaki, ki so prišli v mnogo večjem številu na to slavnost kot mi.

Že zgodaj jutraj so začeli prihajati naši in Slovaki z avtomobili, nato so začeli prihajati s poulično železnico in nazadnje so pripeljale še posebne kare iz Chicago in Jolietu.

Ob 11. uri se je pričela pod košatimi zelenimi hrastovi na vrhu ob malem jezeru, katerega oo. Frančiškani imenujejo Blejsko jezero sv. maša katero je daroval Very Rev.

M. Šavs dekan iz Shakopee, Minn. ob azistenci Rev. John Plaznika in slovaškega župnika Rev. Fathra Blahunka. Pri tej slovesni sv. maši so krasno peli chikaški pevci cerkvenega pevskega društva Adrije pod vodstvom Mr. Ivo Račiča. Lepo je bilo slišati latinsko mašo, katero so pevci prav lepo peli.

Po končani slovesni sv. maši pa se je občinstvo razšlo po lepem hribu posedlo v hladne sence pod hrastje ter se jelo krepčati s krepčili, ki so jih večina prinesli seboj. Krepčila so se pa prodajala tudi na stojnicah kot kava, sendviči soda in near beer. Vsakdo, ki je prišel na to slavnost se je lepo pozabaval v prosti naravi. Zlasti za otroke, je kakor nalašč ta prostor, kjer lahko skačejo in uživajo pravo veselje v prosti naravi.

Kmalu po 2. uri popoldne pa so začeli ljudje odhajati proti mestu, kjer se je začelo postavljati cerkvo Marije Pomagaj. Na spodnjemu zidu, ki je postavljen je bil narajen oder spredaj lepo okrašen. Na odru je sedela duhovščina s češkim monsignorjem Rt. Rev. Bobarjem na čelu, dva Lemontska župnika, dva slovaška in trije slovenski duhovniki. Nekako ob 3. uri je slavnost otvoril Rev. Kazimir Zakrajšek, O. F. M. slovenski župnik cerkve sv. Štefana v Chicagi. Najprvo je nagovoril občinstvo v angleškem jeziku kjer je lepo zahvalil vse dole gg. duhovnike, zatem mestne zastopnike, društvo Kolombovih Vitezov in vse druge. Nato je spregovoril v slovaškem jeziku, kjer je storil isto in nato je zahvalil vse navzoče tudi v slovenskem jeziku. Takoj zatem pa je izročil besedo lemontskemu g. župniku, ki je jako jedrnat govoril v angleškem jeziku. Naušeno je čestital oo. Frančiškani na delu, ki so ga slovenski oo. Frančiškanije tako navdušenostjo prijeli ravno v njegovem delokrogu. Povdaril je, da ga veseli, kakor to veseli tudi celo njegovo župnijo in vse krščansko misleče ljudi mesta Lemonta. Končno je še apeliral na vse navzoče občinstvo naj z začetniki tega potrebnega dela vneto kooperira, da se njih cilj kar najpreje doseže. Nato je govoril poljski g. župnik, ki je tudi v svojem jeziku navduševal Poljake za kooperacijo za ta plemeniti cilj. Za njim je govoril za kolegij jako navdušeni slovaški župnik Rev. Blahunka. V ognjevitih besedah je pripovedoval in priporočeval Slovakom, kako potrebno je to delo in da ga naj zato tudi z vsemi moč-

mi podpirajo. Nato je pa nastopil poznan kot stara slovenska korenina kakoršnih je le še malo med nami Slovenci v Ameriki pa najbrže tudi doma v starem kraju Very Rev. Matija Šavs dekan iz Shakopee, Minn. katerega je občinstvo pozdravilo z gromovitim ploskanjem. S tisto priljudno samozvestjo kot zna to samo on je nastopil in krepko povdaril: "Sedaj naj se sliši še naša slovenska beseda!" Med drugim je povedal, da kako pristočno rad se je odzval povabilu oo. Frančiškanov na to redko slavnost. Rekel je tudi: "Gg. Frančiškani najbrže sami ne vedo, kako dobro delo začenjajo za Slovence v Ameriki, ko začenjajo ta učni zavod, ki bo delal čast sv. Cerkvi in glavna zasluga pa bo šla slovenskemu narodu, ker njegovi sinovi duhovniki gg. Frančiškani ga začenjajo." Veleč. g. je bil večkrat prekinjen med svojim govorom z burnim ploskanjem, kajti ljudstvo, ga je z največjo pozornostjo poslušalo in kako tudi ne, ker mu gre slovenska beseda tako gladko in vsaka izgovorjena beseda je bila pravo jedro namena, o katerem je govoril. Father Šavs vse ste izvršno naredili, le nrehitro ste končali, poslušali bi bili Vas radi še najmanj eno uro, kajti Vi ste eden izmed tistih Slovencev, ki ameriško-slovensko zgodovino najbolj pozna.

Takoj za govorom veleč. dekana Šavs je prišel na oder oddelek ameriške legije z ameriško zvezdno zastavo. Občinstvo je pri tem pelo ameriško himno. Takoj zatem pa se je izvršilo slovesno blagoslovljenje vogelnega kamna, katerega je blagoslovil in položil češki msgr. Bobar, nakar je podelil z odra še sv. blagoslov z Najsvetejšim. S tem je bil uradni del slavnosti končan.

Občinstvo je odšlo nazaj na hrib, a kmalu je začel potem padati dež in ljudstvo se je razšlo, dasi bi drugače zabava trajala do večera. Vsak je rekel kljub temu, da je potem padal dež, da je bilo luščno in da se ne kesa, da se je te redke slavnosti udeležil.

Upati je, da ko bo blagoslovljenje nove cerkve, da tedaj bo glavna slavnost in da bo ljudstvo prihitelo od blizu in daleč, da se osebo prepriča o tem za slovenski narod tako koristnem delu, kakor so ga začeli baš oo. Frančiškani v tem letu. Naj spremlja Vaše plemenito delo božji blagoslov, ki ga deli Oni, za katerega se Vi toliko žrtvujete in za dušni blagor svojega millega slovenskega naroda in sploh vseh Slovanov. Bog z Vami!

Poročevalec.

Kansas City, Kans.

Potovanje iz La Salle, Ill. je nekoliko zadržalo nas potnike proti zahodu, ker je bila Rock Island železnica zadržana vsled velike povodnji. Vlaki so ostali že v De Pue, Ill. Tam nas je bilo več potnikov,

tik prepada borila volkulja Sivka z ogromnim sivim risom. Padla je bila pod svojega nasprotnika in obupno tulila.

Za trenutek se je Kazan ustavil na mestu, potem se je pa kot puščica vrgel v boj. Bil je to nem in nagel napad volka, kombiniran z najbolj učeno strategijo huskyja (Vrsta psov, ki vleče sani).

Druga žival bi bila podlegla prvemu napadu. Toda ris je najbolj gibka in najbolj budna žival v Wildernessu. Kazan je meril na vratno žilo risa in računal, da se bodo njegovi palec dolgi srednji zobje zadržali v vrat. Ris se je pa za stotinko sekunde prej umaknil, se vrgel nazaj in Kazanovi zobje so zagrabili samo mehki in gosti kožuh na vratu.

ki smo čakali, kaj da bo, a ni kazalo drugega, kot vrtni se nazaj v La Salle, nakar smo se zvečer odpeljali s Illinois Central, ki pa vozi zelo počasi, ker je le ena proga in morajo na križišču čakati eden na drugega, no pa hvala Bogu, vse je šlo po sreči do Kansas City, Kans.

Tukaj je silna vročina. Kar topili smo se tako je vroče. Takoj se napotim k družini Mr. Maierletovi, kjer so me že čakali in nad vse ljubeznivo sprejeli in pogostili z vsem potrebnim, tako tudi za grlo. Bil sem celi teden gost te prijazne družine, za kar jim Bog poplačaj. Prišel sem ravno na soboto v mesto. Zato sem se takoj tudi zgledal pri častitem gosp. Rev. Peršetu, ki so me tudi z veseljem sprejeli in pogostili. Prosil sem za priporočilo za naše liste, kar so z veseljem storili. Za krasne besede, s katerimi so priporočali naše liste se jim iskreno zahvalim. Bog naj jim stotero poplača. Njih želja, da bi ne smelo manjkati v nobeni katoliški hiši katoliškega časopisa, se je odzvalo tako številu, da se sedaj zares lahko reče, da je v vsaki hiši. Hvalo sem dolžan Mr. Maierletu za pomoč takoj prvi dan da mi je naprosil dobroga moža Mr. Šterka, ki me je spremljal celi teden ter se trudil z veseljem. Bog mu plačaj. Po pravici povem, da sem se bar težko ločil od takih zavednih mož.

V Kansas City so v vseh ozirih napredni. Po večini imajo vsi svoje lastne hiše in živijo v lepi slogi in ljubezni do svojega gosp. župnika Rev. Peršeta. V kratkem bodo pričeli zidati novo cerkev, katere bo lepši in bolj velika, za kar so že pripravili v teku. Tako se leno da vse delati kjer ni razdiračev za dobro stvar. Blagoslov je v družinah in fari kakor tudi pri društvih, tako tudi so delavske razmere bolj ugodne kakor pa po drugih krajih.

Bodite mi dobrotniki prav pristočno pozdravljeni, kakor tudi vsi naročniki. Vsem skupaj lepa hvala.

Leo Mladich, pot. zastop.

Kaj pravi Debs o neodvisni stranki.

Eugene V. Debs, voditelj socialistov, kakor tudi že večkratni predsedniški kandidat je rekel, da on vidi v tretji stranki, katere predsedniški kandidat je La Follette, novo ameriško delavsko stranko. Pripoznati se mora, da bi tak stranka, ako bi imela voditelje, ki bi imeli srce za delavce na pravem mestu in ne v svojih žepih — se mogla od strani delavstva z radostjo pozdravljati, vseh bi bil sigurnejši, kakor pa v protiverski socialistični stranki, kateri so zavedni delavci, že davno obrnili hrbet.

— Honolulu. — Vojaška in civilna oblast je pričela gonjo izčistiti uporne elemente in so že prvi dan aretirali 64 vojakov in 31 civilnih oseb.

Nasprotnik, s katerim se je moral boriti in ki je bil pustil volkuljo Sivko, je bil vse bolj nevaren kot volk ali husky. Enkrat že se je bil Kazan boril z risom, ki se je bil ujel v past in pri tem boju se je bil marsikaj naučil.

Vedel je, da ne sme vreči risa na hrbet, kot je to treba storiti z drugimi nasprotniki, kajti velika wildska mačka se bori še bolj s krepilji kot z zobmi. In ti krepilji, ki so ostri kot britve, kaj naglo razparajo trebuh sovražnika in mu odprejo čreva.

Kazan je čul, kako volkulja Sivka, ki je bila težko ranjena žalostno za njim cvili in tuli. Še enkrat je poskusil smrtni napad na vrat, a tudi to pot se mu ni posrečilo: toda Kazan je bil risa krepko zagrabil in ga ni več spustil.

(Dalje.)

James Oliver Curwood:

KAZAN, VOLČJI PES.

(Kanadski roman.)

"Nič manj ne bom jaz žaloval po svojih gozdovih," je odvrnila Jeane. "Tako dolgo sem živela v njih s svojim ubogim papanom. Radi tega menda tudi ljubim tako zelo svojega starega, ljubega Volka. Razen tebe in otroka imam njega najraje na svetu, saj nama je rešil življenje!" Kazan pa je še bolj čutil kot prej, da se nekaj nenačnega pripravljalo v koči kajti na tleh so ležali veliki in mali zavoji.

Isto se je vršilo cel teden. Kazan je bil tako nemiren, da je Jeannin mož dejal nekega večera:

"Mislim, da ve zares. Razu mel je, da se pripravljamo na odhod. Toda kdaj nam bo mo goče odpotovati? Včeraj je začela reka preplavljati bregove in za trenutek nam je nemogoče odjadrati. Če se preplava nadaljuje, moramo ostati tu še teden dni, morda še več."

Nekaj dni je preteklo in prišel je trenutek, ko je ponoči polna luna posvetila na vrh Sun Rocka. Volkulja Sivka je izrabila to priliko in šla prvič iz brloga s svojimi mladici, ki so se opotekali za njo. Kazan jih je radovedno gledal. Cvilili so kot malo dete

in Kazan je imel pri tem neskončno veselje.

Ko je stala luna na vrhu neba in je bila noč skoraj tako jasna kot dan, je Kazan prenehal opazovati svoje mladice in je šel iz skalovja dol na lov.

Srečal je najprej velikega belega kunca, ki mu je pa ušel. Sledil mu je pol milje, a ga ni mogel dohiteti. Lažje bi bil dosegel jelena ali karibuja, ki delata veliko gaz in katerima je mnogo lažje slediti kot mali divjačini, ki dela ovinke okoli grmovja in ki ga navadna lisica lažje vlovi kot volk.

Hodil je po gozdu naprej, čisto tiho in oprezno, da ga ni bilo čuti in srečno zapazil drugega zajca, ki ga ni slišal prihajati. Nagel skok, in še eden, in v njegovem gobcu se

je nahajal a večerja za volkuljo Sivko. Kazan se je počasi vračal in od časa do časa odložil plen iz utrujenega gobca v sneg, da si odpočije. Zajec je tehtal dobrih sedem funtov.

Ko je prišel do vnožja Sun Rocka, se je hipno ustavil. Na ozki stezi, ki je vodila navzgor, je zaduhal še čisto svež vonj tujih korakov.

V trenutku mu je padel zajec iz gobca, Električna iskra je šinila čez vsako dlako njegovega telesa. Duh, ki ga je vonjal, ni bil niti zajčev, niti podlasični, niti ježevčev. Ostri krepilji so bili zarisani v tla. Tu pa je že začel grozen in zmeden šum in v hipu je bil divje tuleč na vrhu.

Malo pod najvišjim vrhom se je v svetlem luninem svitu na ozki ploščadi med skalami

Socialna Razmotrivanja

VII. VEČ SOCIALIZMOV — EN SAM KAPITALIZEM.

"V resnici pa je socializem samo eden: frimasonsko usuznjevanje je ubogega delavca." (Glasnik XXI. stran 148.)

Deloma vsaj je že iz prejšnjih točk razvidno, kaj je na tem ugovoru. Treba pa je, da to vprašanje nekoliko podrobneje obravnavamo, posebno, ker ni na prvi pogled jasno, na kaj prav za prav avtor tega ugovora opira to svojo trditev.

Ako vidi dokaz za to, da je socializem samo eden, v tem ker so posamezne praktične zahteve krščanskega socializma popolnoma enake zahtevam njegovega materialističnega tekmeča, potem je naš odgovor lahko čisto kratek: Moderni socializem, pa naj bo te ali one vrste, je, kakor smo že spredaj pokazali, nujna in naravno posledica obstoja kapitalističnega gospodarskega reda. V podrobnih praktičnih zahtevah se zaradi tega socializem ne more bistveno ločiti od socializma. S tem pa seveda še nikakor ni rečeno, še manj pa dokazano, da se v svojem celotnem pogledu na svet in ureditev družabnih razmer krščanski socializem ne bi mogel bistveno razločevati od materialističnega. Ker pa se še vedno dobijo taki, ki te razlike ne vedo in ne poznajo, tedaj je potrebno, da jo raztolma-

Krščanski in materialistični socializem se ločita najprej po svoji filozofski podlagi. Prvemu je temelj krščanstvo s svojim pogledom na življenje in svet, s svojimi načeli krščanske pravičnosti in ljubezni do bližnjega. Krščanskemu socializmu je zaradi tega človeško življenje na zemlji le priprava in pot k njegovemu končnemu cilju. Stremljenje po gmočnem, telesnem blagostanju je zanj važno in pomembno samo toliko in samo za to, ker ve, da je to večini ljudi predpogoj za moralno življenje ter za njihovo izpopolnitev in napredek. Evangeljsko popolni ljudje ne rabijo vsega tega, kajti trpljenje in pomanjkanje jim je slast, krivica, ki jo morda trpijo, pa le šola popolnosti. Toda taki ljudje hodijo danes le redko, le redko po zemlji. V tem dejstvu vidi krščanski socializem svojo notranjo pravičnost, zaradi tega se trudi, da bi zboljšal družabne razmere in da bi pripomogel, kolikor se da, vsakemu do njegovih pravic, da bi mu tako omogočil in olajšal pra-

vo krščansko življenje. Pri tem tudi ne pozablja, da je splošno blagostanje samo vzor, ki se ne da v polnem obsegu nikdar doseči. Zaveda se, da bo trpljenje in pomanjkanje med ljudmi vedno ostalo, da ne bo nikdar zavladovala med njimi popolna pravičnost. Krščanska ljubezen do bližnjega mu je zaradi tega ne samo podlaga človeškega sožitja, marveč obenem tudi nujno dopolnilo po človeško prirojene in zato nepopolne krščanske pravičnosti.

Drugeče materialistični socializem. Njemu se človeška usoda začne in konča tu na zemlji. Tukaj mu hoče ustvariti raj, zakaj nebesa prepriča po Heineju vrbacem. Zato ima glavno in odločilno moč v njem, zato mu je bistveno ravno tisto neomejeno in neurejeno stremenje po bogastvu in uživanju, ki je istočasno duša modernega kapitalizma. Naravna posledica tega je brezobziren razredni boj, brezmejno sovraštvo in nenasitna sebičnost, skratka, vse tiste hibe in vsi tisti pojavi, ki najbolj globoko razjedajo moderno človeško družbo. Ker manjka materialističnemu socializmu tisti večni, nepremakljivi temelj, na katerem stoji krščanstvo in z njim tudi krščanski socializem, zato ne more drugače, kakor da se potaplja v vsakdanjosti človeškega življenja.

Druge temeljna razlika med krščanskim in materialističnim socializmom pa se tiče njune celotne zamisli o ureditvi moderne človeške družbe. Krščanski socializem stoji tu načelno na stališču zasebne lasti, zahteva pa seveda, da se ta tako po svojem obsegu, kakor tudi po pravicah, ki iz nje izvirajo, primerno omeji. Skratka lastninsko razmerje naj se uredi po družabnih vidikih, naj se podružabi. Prav tako velja krščanskemu socializmu kot osnovno načelo svoboda v izbiri dela in konsuma. Vsakdo naj uporablja svoje delovne sile za tisto in tako produktivno ali sicer socialno koristno delo, ki ga najbolj veseli in za katero smatra, da je najbolj sposoben. Vsakdo naj uredi

svoj konsum tako, kot mu to najbolj prija in ugaja. Seveda morajo veljati tudi v tem pogledu primerne, dovolj ozke meje, katerih se mora v interesu celokupnosti vsakdo držati. Produkcija in konsum se morata torej urediti po splošnih družabnih interesih, družabnih koristih, morata se podružabiti.

Ako si torej predočimo ves gospodarski in socialni sestav krščanskega socializma, lahko rečemo, da je njegov glavni cilj smotrna organizacija vsega socialnega življenja, tako da bi lahko vsakdo v harmoničnem medsebojnem dopolnjevanju in izpopolnjevanju v čim največji meri razvil svoje individualne sile in sposobnosti. Krščanski socializem hoče socializacijo življenja, ne da bi se načelna svoboda omejevala bolj kot je v interesu skupnosti nujno potrebno.

Tudi v tem pogledu stoji materialistični socializem, kolikor je pri njem sploh mogoče govoriti o enotnem naziranj, na bistveno drugačnem stališču. Dočim naslanja krščanski socializem svojo družabno organizacijo na načelno svobodnega poedince ter na razne naravne družabne enote, katerim priznava v okviru celokupnega družabnega sestava kar najpopolnejšo avtonomijo, opira materialistični socializem celo svojo družabno zasnovano na socialistično državo, ki mu je izvor in nosilec socialistične ideje. Ta socialistična država mora biti strogo centralistično urejena ter ne sme dovoljevati svobodnega življenja in razvoja niti poedincem, niti posameznim stanovom ali slojem. Vsi se morajo podrediti njenemu mehanizmu, vsi morajo služiti edino in izključno le njej ter v njej zastopati skupnosti. Zato je zasebna last na produkcijskih sredstvih popolnoma izključena, zato tudi ne more biti govora o kaki prostosti v izbiri dela in konsuma, zato vodi ta socializem nujno — če se hoče izogniti povratku v liberalizem — v popolni komunizem. Tudi družina, ki je krščanskemu socializmu izvor vsega družabnega življenja, vsled česar jo skuša okrepiti ter ji ustanoviti kar najbolj življenske pogoje, mora v dosledno izpeljanem materialističnem socializmu razpasti.

Zakaj tudi vzreja in vzgoja otrok ni več stvar starišev, marveč je le še družabna, oziroma državna zadeva.

Spalna bolezen v Vel. Britaniji.

London, 2. sept. — Spalna bolezen v Angliji, ki se je prvič pojavila že v začetku tega leta, je še vedno opasna in je tudi zahtevala že več žrtev iz prominentnih krogov. Bolezen se je le v enemu oziroma obrnila na bolje in to je, da je umrljivost nekoliko manjša, kakor pa je bila. V temu času je umrlo za to boleznijo v Angliji 4,024 ljudi.

IŠČE SE

rojak John Špiclin, ki je bival v Chicagi, a se sedaj ne ve kje živi. Ako bi sam čital te vrstice naj se blagovoli sam javiti, ako pa kdo izmed drugih Prekmurskih rojakov zna za njegov naslov, ali kje živi, je prošnja, da mi javi njegov naslov zakar mu bom zelo hvaležna.

Mrs. ANA ŠPICLIN,
1430 — Everes ave.
CHICAGO, ILL.
(9—4. 5. 9. 10.)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom, blagim dobrotnikom in prijateljem in vsem rojakom po državi Colorado, Wyoming in Montani naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za liste Amerikanski Slovenec in Edinost, Ave Maria in St. Francis in vse drugo, ki je v zvezi z našim podjetjem in imenovanimi listi.

Rojaki prosimo Vas, pomagajte požrtvovalnemu in za katoliški tisek vnetemu možu Mr. Mladichu širiti dobro kat. časopisje. Prigovarjajte svoje sosede in prijatelje, da se na liste naroče, da se tako za nese dobro časopisje v vsako slovensko hišo. Mr. Mladicha vsakomur najtopleje priporočamo!

Uprava A. S. in Ed. Ave Maria in St. Francis.

POZOR ROJAKI!

Potrebujem od 50 do 100 zastopnikov. Plača po dogovoru. Pišite po podrobnosti na naslov:

FRANK KROLL,
212 E. Curtis St.
MARCELINE, MO.

Antonija Rifel

IZKUŠENA BABICA
207 Bridge St., Joliet, Ill.

ZA ROŽE

telefonirajte 65
Chicago Carnation Co.
407 Jefferson Street
Joliet, Illinois.

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

Napravite si denar iz chicaške nadulične "L" železnice

VI POZNATE NADULIČNO ŽELEZNICO in tudi kako važna je za mesta Chicago. Vi uvidevate, kadar pomislite na tisoče in tisoče potnikov, ki so prepeljani dnevno in vsi ti plačajo v gotovini svojo voznino, kar prinese velikanske svote denarja sleherni dan — več kakor \$18,000,000 je prišlo notri v letu 1923.

VI STE LAHKO DELEŽNI TEGA ZASLUŽKA

od te velike družbe, ki je pod izbornem vodstvom Mr. Samuel Insull-a in njegovih tovarišev. Investirajte svoje mesečne prihranke v Chicago Rapid Transit Company v pred-prednostne delnice in družba bo Vam plačala po 7.80 odstotkov obresti.

NAJSIBO VAŠ DOHODEK MAJHEN ALI VELIK

Vi lahko kupite te delnice, ce na vsaki je \$100. in za vsako delnico se plača po \$7.80 na leto v obliki mesečnih dividendnih čekov.

\$10 DOLI — \$10 MESEČNO

je vse kar plačate in 7% je dovoljeno na Vše plačila. Za polne informacije nišite na:

UTILITY SECURITIES CO.

72 — W. Adams Street, Chicago,

Vzemite iztis vodnika po mestu

JOHN J. MORAN,
Room 843—72 West Adams Street, Chicago.

Prosim pošljite mi brez vsakih obveznosti popolne podatke v svrhu informacije glede pristopa kot delničar h Chicago Rapid Transit Comp., katera nudi po 7.8%. Obenem prosim za en iztis vodnika po Chicagi.

Ime.....
Naslov.....

ŠIRITE "A. S. IN EDINOST"

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (Holy Family Society)

št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois. Ustanovljeno 2. nov. 1914.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1924:

Predsednik .... George Stonic
Podpredsed. ... John Kramaric
Tajnik Paul J. Laurich,
Zapisnikar ..... Frank Videc
Blagajnik ..... Jos. Gršič
Reditelj ..... Martin Bluth

Nadzorniki:

Anton Šraj ml., Anton Barbich, Frank Vranickar.

Društvo šteje 494 članov in članic ter 182 otrok. Za 50c. na mesec se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od ustanovitve do sedaj se je izplačalo \$12,149.50 bolniške podpore.

Dne 1. marca 1924. se je nahajalo v blagajni \$4788.87.

Rojaki pristopite v naše veliko društvo, kjer se lahko varujete za posmrtnino in bolniške podpore.

Društvo plača \$1.00 nagrade za vsakega novega člana, kakor tudi Družba sv. Družine plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kandidata, ki ga pridobite v društvo.

Naš Mladinski oddelek vanudi lepo priliko, da zavarujete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bode v kratkem eden izmed najmočnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:

Predsednik: Geo. Stonich, 815 N. Chicago St.; tajnik: Paul J. Laurich, 512 N. Broadway; blagajnik: Joseph Geršich, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

Well Installed

THE MONCRIEF FURNACE

Postavimo jih v bližini 50 milj od Jolietu. Imamo zalogo železnine vseh vrst.

Joliet Slovenian Sheet Metal Shop

Jos. M. Klemenčič, lastnik
1214 N. Broadway
TELEPHONE 1255-M.
Gutter, Cornish, Slatting, Ceiling Work.

Tekom vašega življenja

V vsakem važnem momentu bode te spoznali in cenili ugodnosti zveze z močno in sigurno banko, in zato se z zaupanjem obračajte na nas. Pošteni zanesljivi in postrežljivi uradniki vam bodo postregli pri:

Vlaganju denarja,

Kupovanju prvih hipotek (morgidž),

Potovanju v staro domovino,

Pošiljanju denarja v Jugoslavijo in druge kraje,

Kupovanju državnih, županskih, mestnih in obrtnih bondov,

Dviganju posojil za nakup domov in zavarovanje istih itd.,

Zapuščinskih poslih, nasledstvu, kakor tudi pri vseh ostalih bančnih poslih, ki jih nam poverite.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

Glavnica in prebitek ..... \$2,000,000.

VARNA BANKA ZA VLOŽITI VAŠ DENAR.

Imovina \$20,000,000

Spisal Dr. Fr. Detela.

**THE OLDEST
and LARGEST
BANK in JOLIET**

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 36th Street.

Phone: 104